
Enkel innføring i førstehjelp

ANMELDELSER

CONRAD ARNFINN BJØRSHOL

Fagrådsleder Sammen redder vi liv

Regionalt akuttmedisinsk kompetansesenter i Helse Vest (RAKOS)

Torben Stryhn, red.

Akut førstehjelp

2. utg. 122 s, tab, ill. København: FADL's Forlag, 2022. Pris DKK 300

ISBN 978-87-94207-03-4

Akut førstehjelp gir en kort innføring i førstehjelp for helsepersonell og spesielt yngre leger og legestudenter. Den gir en oversikt over de mest sentrale delene av førstehjelpsfaget, som vurdering av bevisstløse, drukning, pustevansker, sjokk, brudd, sår, forgiftninger, psykiske traumer og akutt pediatri. Her er også kapitler om juss og prehospital organisering; dette er skrevet for Danmark, men det meste er nokså likt i Norge.

Boken har et lett språk og er kortfattet, med enkle tegninger og bilder. Særlig omtaler den akutte skader mer inngående (forstuvinger, sår, bandasjering, osv.). Den bruker kjente begreper som ABCDE, og formatet gjør at boken «nemt kan følge med i kittellommen».

Som akuttmedisinsk lærebok er den altfor enkel. Jeg savner enkelte temaer i boken, som for eksempel hvordan håndtere akutt hjerteinfarkt eller hjerneslag. Det er også litt uklart om den er ment å benyttes i jobbsammenheng, siden den omtaler blant annet larynksmasker og bruk av amiodarone. Boken kunne gitt en forklaring på hvordan man bruker en halvautomatisk hjertestarter (AED) og lagt vekt på at man får veiledning i førstehjelp fra AMK. Forfatterne kunne i tillegg ha omtalt hvordan praktisk trening og repetisjon er en nødvendig del av opplæringen i førstehjelp.

Boken inneholder noen få feil. Hjertestans defineres for eksempel som bevisstløshet med manglende respirasjon, mens mange hjertestanspasienter har unormal respirasjon (særlig i tidlig fase når sjansen for vellykket gjenoppliving er størst). Den oppgir at ventrikkelflimmer utgjør 60–80 % av alle hjertestans, mens reell andel (etter ankomst ambulanse) er om lag 25 %. Videre nevner forfatterne at man kan legge bekkenslynge ved bekkenbrudd, men viser ikke hvor eller hvordan det skal gjøres.

Kort oppsummert gir boken en grei innføring i grunnleggende førstehjelp for de mest vanlige akuttmedisinske situasjoner, men som lærebok for helsepersonell på jobb kreves mer omfattende litteratur.

Publisert: 16. august 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0320

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.